

OBRES DEL XXIVÉ FESTIVAL DE TEATRE DE SAGUNT

Ἰφιγένεια ἢ ἐν Ἀυλίδι. *Ifigènia en Àulide* (406 a. C.), d'Eurípides

Lloc: illa d'Eubea

Cor: dones de Calcis.

Personatges:

<i>Agamèmnon</i>	Rei de *Micenas	<i>Menelao</i>	Germà d'Agamèmnon
<i>Clitemnestra</i>	La seua esposa	<i>Orestes xiquet</i>	Germà d'Ifignia
<i>Ifigènia</i>	Filla de tots dos	<i>Aquil·les</i>	Fill de Tetis i Peleu
<i>Ancià</i>		<i>Missatger</i>	

En la seua navegació cap a Troia la impressionant esquadra grega és retinguda per vents contraris i Àrtemis exigeix el sacrifici d'Ifigènia.

El seu pare, després del primer missatge per fer vindre la seua filla, es penedeix en una segona comunicació que intercepta el seu germà Menelau, que s'enfureix per això, i finalment arriba la filla acompanyada per la seua mare Clitemnestra, suposadament per a casar-se amb Aquil·les.

Quan la desconsolada mare s'assabenta de la cruel veritat, demana protecció al suposat nuvi que, indignat, jura defensar Ifigènia.

Després de les súpliques d'Ifigènia i el fracàs d'Aquil·les, l'heroïna s'acomia de la vida i accepta el sacrifici per la glòria de Grècia en un commovedor passatge. En l'última part un missatger relata la salvació d'Ifigènia per obra de la pròpia deessa.

Aulularia (cap a 194 a. C.), de Plaute

Lloc de l'acció: Atenes, les cases de Megador i Euclió.

Personatges:

	*Lar familiar	<i>Congrió</i>	Cuiner
<i>Euclió</i>	Vell avar	<i>Àntrax</i>	Cuiner
<i>Estàfila</i>	Esclava de Euclió	<i>Pitòdic</i>	Esclau de Megador
<i>Eunòmia</i>	Germana de Megador	<i>Licònides</i>	Jove enamorat de Fèdria i fill de Eunòmia
<i>Megador</i>	Vell ric, pretendent de Fèdria	<i>Estròbil</i>	Esclau de Licònides
		<i>Frígia i Eleusia</i>	Flautistes

Euclió viu d'una manera miserable a pesar que ha trobat un tresor a la seua casa. Està angoixat i té una por exagerada davant la possibilitat que descobrisquen el seu secret que ni tan sols coneixen la seua filla Fèdria i la seua esclava Estàfila.

Megador, persuadit per la seua germana Eunòmia, demana en matrimoni a Fèdria, cosa que accepta Euclió malgrat la seua desconfiança, sense que cap, excepte Estàfila, sàpia que Fèdria ha sigut violada per Licònides, nebot de Megador.

Els cuiners, encarregats de preparar el banquet de les noces, arriben a casa de Euclió, que es veu obligat a canviar de lloc constantment l'olla. No obstant això Estròbil, que li ha seguit, descobreix l'olla i la roba. Licònides demana a la seua mare que intercedisca davant Megador perquè renunci a les noces i es puga casar ell amb Fèdria, que està a punt de donar a llum. Després d'una conversa entre Euclió i Licònides, plena d'equívocs i malentesos, apareix Estròbil amb l'olla, que el seu amo li ordena entregar al seu amo.

Odissea (s. VII a. C.), d'Homer

Mostellaria (cap a 195 a. C) de Plaute

Lloc de l'acció: Atenes

Personatges:

<i>Tranió</i>	Esclau de Teopròpides i còmplice de Filòlaques	<i>Teopròpides</i>	Mercader ric, pare de Filòlaques
<i>Grumió</i>	Esclau en la granja de Teopròpides	<i>Misargirides</i>	Usurer
<i>Filòlaques</i>	Fill de Teopròpides i amant de Filemàcia	<i>Simón</i>	Veí de Teopròpides
<i>Filemàcia</i>	*Meretriz, amant de Filòlaques	<i>Fanisc</i>	Esclau de Calidamates
<i>Escafa</i>	Esclava de Filemàcia	<i>Pinaci</i>	Esclau de Calidamates
<i>Calidamates</i>	Amic de Filòlaques	<i>Esferió</i>	Jove esclau de Teopròpides
<i>Delfia</i>	Meretriu, amant de Calidamates		Altres esclaus

Filòlaques compra la seua amant per a alliberar-la a continuació i, durant l'absència del seu pare, malbarata tots els seus béns.

Quan torna el seu pare del llarg viatge, Tranió li enganya dient-li que a la seua casa es produeixen fenòmens terrorífics, i que han fugit d'ella ja fa temps. Intervé un avar usurer que reclama els seus interessos, i el vell es veu burlat de nou, perquè diu llavors Tranió que Filòlaques ha rebut diners en préstec per a comprar una casa. El vell pregunta quin és, respon que la del veí del costat. L'examina. Després es lamenta que s'hagen burlat d'ell, però a la fi es deixa ablanir per les súpliques del company del seu fill.

Ἠλέκτρα. *Electra* (409 a. C.), de Sòfocles

Lloc: palau real de Micenes

Cor: dones de *Micenas

Personatges:

<i>Orestes</i>	Fill d'Agamèmnon	<i>Clitemnestra</i>	Mare dels tres primers
<i>Electra</i>	Filla d'Agamèmnon	<i>Pílades</i>	Amic lleial de Orestes
<i>Crisòtemis</i>	Filla d'Agamèmnon	<i>Pedagog</i>	
<i>Egist</i>	Amant de Clitemnestra	<i>Donzella</i>	

Es narra la venjança que pren Orestes contra els assassins del seu pare Agamèmnon. Electra i Crisòtemis realitzen ritus funeraris en la seua tomba encarregats per Clitemnestra a causa dels malsons nocturns suscitats pel mort.

Es presenta Orestes a Micenes en companyia del pedagog i Pílades simulant la mort d'aquell en una carrera de carros, la qual cosa produeix un gran alleujament a la mare i la desesperació de la seua germana Electra.

Després del reconeixement dels dos germans per l'anell del seu pare, se senten des del palau els horribles crits de Clitemnestra en ser assassinada; després arriba Egist, que és també assassinat en el mateix lloc en què ho havia sigut Agamèmnon.

Ἐκκλησιάζουσαι. Assembleistes (391 a. C.), de Aristòfanes.

Lloc de l'acció: la Pnix d'Atenes

Cor: dones ateneses

Personatges:

<i>Praxàgora</i>	Dona atenesa	<i>Cremes</i>	Ciudadà benintencionat
<i>Blépir</i>	El seu marit	<i>Velles A, B i C</i>	
<i>Xica</i>		<i>Un jove</i>	
<i>Herald</i>		<i>Criada</i>	

Les dones, disfressades d'homes, suplanten als seus marits en una sessió de l'Assemblea en què es discuteixen les propostes per a la salvació de l'Estat.

Cremes en tornar de l'Assemblea informa que s'ha decidit posar-ho en mans de les dones, que per mitjà de la protagonista han de respondre a les objeccions dels qui creuen que és un disbarat.

La comunitat de béns i de dones té curioses conseqüències: el ciudadà benintencionat lliurament els seus béns al comú mentre l'astut els oculta però s'aprofita dels avantatges de la nova situació; el jove enamorat es veu reclamat per diverses velles que exigeixen el seu dret abans de permetre-li gaudir amb la jove.

El banquet final al qual estan tots convidats tanca l'obra.

Ἀντιγόνη. Antígona (442 a. C.)

Lloc de l'acció: palau real de Tebes

Cor: ancians de Tebes

Personatges:

<i>Antígona</i>	Filla d'Èdip *Rey de Tebes	<i>Hemó</i>	Fill de Creont
<i>Ismene</i>	Filla d'Èdip	<i>Tirèsies</i>	Endeví
<i>Creont</i>	Cunyat d'Èdip	<i>Eurídice</i>	E *sposade Creont
<i>missatger</i>		<i>guardià</i>	

Després de la mort fratricida dels dos fills d'Èdip, Creont, el nou rei de Tebes, ordena que es deixi insepult Pol·línices. Antígona, la seua germana, es nega a suportar aquesta impietat i s'arrisca en defensa de les lleis divines a enfrontar-se en soledat al tirà.

És sorpresa donant sepultura al cadàver i s'encamina serena a la mort, malgrat els precés de Hemó, el seu promés, i dels advertiments de l'endeví Tirèsies que veu signes de la còlera divina.

Quan Creont es penedeix de la seua actuació, ja és massa tard: Antígona i Hemó s'han suïcidat a la presó; la seua esposa Eurídice fa el mateix en conèixer les seues morts, i Creont abandona desesperat l'escena.

Menaechmi (Bessons) (206 a. C.), de Plaute

Lloc de l'acció: Epidamno, davant les cases de Menecme I i de la seua amant Eròtia

Personatges:

<i>Menecme I</i>		<i>Eròtia</i>	Meretriu
<i>Menecme II</i>		<i>Raspall</i>	Paràsit
<i>Mesenió</i>	Esclau de Menecme II	<i>Cilindre</i>	Criada
<i>Jaira</i>	Esposa de Menecme I		

Els Menecmes són dos germans bessons, fills d'un comerciant sicilià. A un d'ells l'havien raptat, amb el consegüent disgust del seu pare. En realitat el que es diu Menecme és el raptat i l'altre es deia Sòsicles, però l'avi anomena Menecme aquest segon també en record de l'absent. D'ací el motiu de posterior confusió.

Quan el segon Menecme és ja adult, va recorrent els països costaners a la recerca del germà. Arriba un dia a Epidamne, on s'havia criat el germà perdut, i tots prenen el foraster pel seu germà, és a dir el conciutadà conegut, fins i tot l'amant, la dona i el sogre de l'autèntic Menecme. El final arriba feliçment quan els dos germans es reconeixen

Cistellaria (204-02 a. C.)

Lloc de l'acció: Sició, davant de les cases de Seleni, Gimnàs i Melènide.

Personatges:

	El déu Auxili	<i>Alcesimarc</i>	Jove enamorat de Seleni
<i>Seleni</i>	Jove abandonada en nàixer	<i>Lampadió</i>	Esclau
<i>Melènide</i>	Cortesana, mare adoptiva de Seleni	<i>Demifot</i>	Mercader de Lemnos, pare de Seleni
<i>Gimnàs</i>	Amiga de Seleni	<i>Halisca</i>	Esclava de Melènide
<i>Sira</i>	Cortesana, mare de Gimnàs	<i>Fanòstrata</i>	Mare de Seleni

Seleni, abandonada en un carreró en nàixer, és recollida per Sira, juntament amb la cistelleta que contenia alguns objectes, que, per al seu reconeixement en el futur, va posar en ella la mare de la xiqueta, Fanòstrata, una jove violada per un mercader de Lemnos.

Sira li la lliura a la cortesana Melènide que la cria honradament com si fóra la seua pròpia filla i amb el temps s'enamora de Alcesimarc, al qual el seu pare obliga a casar-se amb una parenta seua. Melènide li compta a Seleni el seu origen i li ensenya la cistelleta amb els objectes que Lampadió reconeix per ser qui l'havia exposada en nàixer. Demifont ha tornat a la ciutat i s'ha casat amb la jove a la qual havia violat antany.

L'esclau troba la cistelleta que l'esclava de Melènide, Halisca, havia perdut i li l'entrega a Fanòstrata. Aquesta reconeix els objectes que permetran el reconeixement. Seleni, reconeguda com a ciutadana lliure, filla de Demifont i Fanòstrata, es casa amb el seu amant Alcesimarc.